

**NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
DELEGATURA**

40-039 KATOWICE

ul. Powstańców 29

☎ (032) 255-30-67 fax 255-57-92

Nr ...LKA-41001-12-07, P/06/006

Katowice, dnia 18.04.2007

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Czeladzi	
Data wpływu	23. KWI. 2007
L.dz. 227	zał. — podpis
Dział	termin zał. — podpis

W odpowiedzi prosimy
powołać się na nasz znak

Pani mgr Teresa Banaś
Dyrektor
Miejskiego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Czeladzi

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach przeprowadziła w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej kontrolę realizacji przepisów ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej² (zwanej dalej ustawą z 22 kwietnia 2005 r.) oraz wydatkowania środków pochodzących z dotacji w 2006 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 22 marca 2007 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Realizując zadania z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami, MOPS otrzymał, za pośrednictwem Miasta Czeladź, dotacje celowe z budżetu państwa w wysokości 6.625,0 tys. zł, które wydatkował w 91,4%, tj. w kwocie 6.053,4 tys. zł. Uzyskane dochody w wyniku realizacji powyższych zadań wyniosły ogółem

¹ Tj. Dz. U. z 2001 r. Nr 85 poz. 937 ze zm.

² Dz.U. Nr 86, poz. 732

11,7 tys. zł, natomiast zaległości w dochodach stanowiły 1.488,6 tys. zł i dotyczyły wypłaconych zaliczek alimentacyjnych.

I. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania MOPS w zakresie objętym kontrolą, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Formułując powyższą ocenę, NIK uwzględniła prawidłową realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami objętych kontrolą, polegających na:

1. Prawidłowym wykorzystaniu i rozliczeniu środków z dotacji w Dziale 852 *pomoc społeczna*, w którym gmina otrzymała na wypłaty zaliczek alimentacyjnych kwotę 1.082,6 tys. zł oraz kwotę 4.064,8 tys. zł na wypłaty świadczeń rodzinnych. Niewykorzystaną dotację w kwocie 571,6 tys. zł, otrzymaną na zadania z zakresu pomocy społecznej, zwrócono do budżetu państwa.

NIK zwraca uwagę na fakt, że Gmina dofinansowała ze środków własnych wynagrodzenia pracowników w kwocie 71,2 tys. zł oraz koszty obsługi realizowanych zadań z zakresu pomocy społecznej, które przewyższały ustalony limit o ok. 2%. Szczegółowa analiza zasiłków udzielonych 20 świadczeniobiorcom na sumę 203,8 tys. zł, tj. 5% ogółu wypłaconych świadczeń rodzinnych, wykazała, że wypłata świadczeń realizowana była prawidłowo w oparciu o decyzje Dyrektora MOPS, działającego z upoważnienia burmistrza Miasta, na podstawie odpowiednich wniosków, z uwzględnieniem dwóch odrębnie obowiązujących okresów zasiłkowych.

2. Wykorzystaniu zgodnie z przeznaczeniem i prawidłowym rozliczeniu dotacji na realizację Programu „*Pomoc państwa w zakresie dożywiania*” w kwocie 179,3 tys. zł, ustalonej w drodze porozumienia zawartego pomiędzy Wojewodą a Burmistrzem Miasta, a niewykorzystane środki w kwocie 38,5 tys. zł zwrócone zostały do budżetu Wojewody.

3. W 2006 r. w Czeladzi z zaliczek alimentacyjnych korzystały 233 rodziny, udzielono ogółem 4.642 zaliczki na łączną sumę 1.083,6 tys. zł, a liczba dłużników alimentacyjnych wynosiła 565. W ocenie NIK, realizacja zadań wynikających z *ustawy z 22 kwietnia 2005 r.* była realizowana zgodnie z obowiązującymi przepisami, co polegało m.in. na:

- prowadzeniu ksiąg rachunkowych w części dotyczącej zaliczek alimentacyjnych w sposób zapewniający uzyskiwanie bieżącej i rzetelnej informacji o stanie rozliczeń z poszczególnymi dłużnikami,

- kierowaniu wniosków do Powiatowego Urzędu Pracy w Będzinie o przedstawienie możliwości aktywizacji zawodowej dłużników (10 wniosków),
- uzyskaniu zwrotu wypłaconych zaliczek o wartości 11,7 tys. zł, z czego 5,8 tys. zł przekazano do budżetu państwa, 5,8 tys. zł przekazano do budżetu gminy,
- przeprowadzeniu dziewięciu wywiadów środowiskowych, a z dwóch przypadków, w których dłużnik alimentacyjny uchylał się od przeprowadzenia wywiadu środowiskowego: w jednej sprawie Dyrektor MOPS, działając na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy, (w trakcie kontroli) wystąpił z wnioskiem o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 §1 Kodeksu karnego, a w drugiej sprawie przesłano informację o uniemożliwieniu przeprowadzenia wywiadu środowiskowego do MOPS w Sosnowcu (ośrodek właściwy wierzyciela), który skierował wniosek do Prokuratury Rejonowej w Sosnowcu o ściganie za przestępstwo w trybie art. 209 §1 KK,
- wystąpieniu w 1 przypadku z wnioskiem o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika, w wyniku czego podjął on pracę, a w rezultacie Starosta Będziński umorzył postępowanie w sprawie odbioru prawa jazdy,
- uzyskaniu od komornika w 42 przypadkach informacji o bezskutecznej egzekucji świadczenia alimentacyjnego.

4. Oceniając pozytywnie – z uwzględnieniem kryterium legalności – powyższe działania, Najwyższa Izba Kontroli zwraca jednakże uwagę, że były one zbyt małe w porównaniu do skali zaległości w egzekwowaniu zwrotu zaliczek alimentacyjnych, które osiągnęły kwotę 1.488,6 tys. zł. O tym, że opisane wyżej działania były niewystarczające świadczy także fakt, iż w odniesieniu do 50 spraw wylosowanych do szczegółowego badania stwierdzono że:

- pomimo bezskuteczności egzekucji komornik nie poinformował ani razu w ramach wylosowanej próby o tym fakcie i w ani jednym przypadku MOPS nie informował sądu o opieszałości komornika, którą to możliwość dawał art. 3 ust. 3 ww. ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r.,
- w związku z brakiem informacji od komornika MOPS w analizowanych szczegółowo 50 sprawach nie podjął kolejnych działań, przewidzianych w *ustawie z 22 kwietnia 2005 r.* (np. nie występowało do właściwego urzędu pracy o przedstawienie informacji o możliwościach aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego, nie kierowano wniosków do Starosty o skierowanie dłużnika alimentacyjnego do prac organizowanych

na zasadach robót publicznych, nie informowano też podmiotu uprawnionego do złożenia wniosku o ściganie za przestępstwo alimentacyjne).

Odpowiedzialność za powyższe ponosił zastępca kierownika Działu Świadczeń Rodziny MOPS, zaś Najwyższa Izba Kontroli wskazuje, że okoliczność, w której komornik nie przekazał do MOPS informacji o bezskuteczności egzekucji, powoływana przez ww. pracownika jako przyczyna niezrealizowania w opisanych wyżej 50 przypadkach zadań Ośrodka, przewidzianych w *ustawie z 22 kwietnia 2005 r.*, wynikała z niepodejmowania przez MOPS przewidzianych w ww. ustawie działań dyscyplinujących komorników.

II. Jednocześnie Najwyższa Izba Kontroli wskazuje na nieprawidłowości stwierdzone w trakcie kontroli, polegające na:

- braku procedur i systemu wewnętrznej kontroli w zakresie: pobierania i odprowadzania dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego, wykorzystania dotacji z budżetu państwa,
- dopuszczeniu przez Dyrektora MOPS w jednym przypadku do powstania opóźnienia w odprowadzaniu dochodów budżetu państwa na rachunek Urzędu Miasta (145,37 zł) o 17 dni. Jest to nieprawidłowość, która w świetle przepisów art. 6 pkt. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie finansów publicznych³ wyczerpuje znamiona czynu będącego naruszeniem dyscypliny finansów publicznych. Jednak ze względu na znikomy stopień szkodliwości dla finansów publicznych, NIK odstępuje od dochodzenia odpowiedzialności za popełniony czyn.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach wnosi o podjęcie działań dla zapewnienia terminowego przekazywania dochodów budżetu państwa na rachunek Urzędu Miasta.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Dyrektora, w terminie 15 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

³ Dz. U. z 2005 r. nr 14, poz. 114 ze zm.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani Dyrektor prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen uwag i wniosku, zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

D Y R E K T O R
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Katowicach

z up. mgr Gabriela Tutak
W I C E D Y R E K T O R